

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/299/2021
Identifikačné číslo spisu:	4317215274
Dátum vydania rozhodnutia:	17.08.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Holíč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:4317215274.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Y. V., bývajúceho v N., Q. XXXX/X, zastúpeného Advokátskou kanceláriou ANDRAŠOVIČ & PARTNERS, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Lermontovova 14, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Eduard Andrašovič, proti žalovaným 1/ T.. Š. C., bývajúcemu v Š., W. XX, zastúpenému JUDr. Tiborom Sojkom, advokátom, so sídlom v Leviciach, A. Sládkoviča 1, 2/ Ľ. L., bývajúcemu v N., A. W. XXXX/XX, 3/ F. L., bývajúcej v N., A. W. XXXX/XX, žalovaní 1/ a 2/ zastúpení Advokátskou kanceláriou Nyúl s.r.o., so sídlom v Leviciach, kpt. Jaroša 738/4, v mene ktorej koná konateľ a advokát Mgr. Peter Nyúl, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, vedenom na Okresnom súde Levice pod sp.zn. 7C/109/2017, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 23. marca 2021 sp.zn. 12Co/66/2020, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému 1/ n e p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania.

Žalovaní 2/ a 3/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

I. Okresný súd Levice (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 9. októbra 2019 č.k. 7C/109/2017-239 návrh na prerušenie konania zamietol (výrok I.), žalobu zamietol (výrok II.) a žalovaným priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorej výške rozhodne súd po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením (výrok III., IV.). Rozhodol tak s odôvodnením, že nehnuteľnosti označené v žalobe neboli predmetom dedičského konania po právnom predchodcovi žalobcu a v zmysle ustálenej judikatúry a hmotného práva žaloba o určenie vlastníckeho práva nemôže nahrádzať dedičské konanie. V sporoch vyplývajúcich z dedičského práva otázka posúdenia, či poručiteľ bol v čase smrti vlastníkom spornej veci je otázkou predbežnou, z ktorej plynie konečný záver, že predmetná vec patrí do dedičstva po poručiteľovi. Vzhľadom k tomu, že žalobca zvolil na ochranu svojich práv žalobu, ktorou sa domáhal určenia, že v čase úmrtia bol S. V. (právny predchodca žalobcu) vlastníkom nehnuteľností označených v žalobe, nemá na požadovanom určení naliehavý právny záujem. Odhliadnuc od tejto skutočnosti podanej žalobe by nebolo možné vyhovieť aj z toho dôvodu, že z

dedičského spisu po právnom predchodcovi žalobcu vyplýva, že poručiteľ mal ešte dcéru R. E., preto bolo potrebné, aby okruh subjektov v konaní tvorili všetci dedičia po poručiteľovi a to buď v pozícii žalobcu alebo žalovaného. Žalobe tak nebolo možné vyhovieť aj pre nedostatok vecnej legitímácie žalobcu v spore a súčasne aj pre nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení (§ 137 písm. c) CSP).

1.1. Vo vzťahu k požadovanému samostatnému určení neplatnosti kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi žalovaným 1/ a žalovanými 2/ a 3/ súd taktiež zaujal právny názor o nedostatku naliehavého právneho záujmu žalobcu na žiadanom určení, ako aj nedostatku jeho vecnej legitímácie z dôvodu, že pokiaľ je možné otázku platnosti zmluvy posúdiť vo vzťahu k inému sporu medzi stranami prejudiciálne, nemôže ju pojať do výroku svojho rozhodnutia samostatne. Z týchto dôvodov by vykonanie ďalšieho dokazovania vo veci bolo v rozpore so zásadou rýchlosti a hospodárnosti konania a preto sa súd pri hodnotení dokazovania nezaoberal s ostatnou argumentáciou strán sporu. Návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol z dôvodu, že mal za preukázané, že právny predchodca žalobcu bol ako otec zapísaný v rodnom liste R. E., pričom súd je viazaný rozhodnutím o osobnom stave, teda v prejednávanej veci rozsudkom Okresného súdu Levice z 20. februára 1975 č.k. 4C/364/74-6. Vzhľadom k tomu, že pre rozhodnutie je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia (§ 217 CSP), nebol dôvod na prerušenie konania v zmysle § 162 ods. 1 písm. a) CSP do vyriešenia otázky, či je pani E. biologickým dieťaťom právneho predchodcu žalobcu. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Nitre (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 23. marca 2021 sp.zn. 12Co/66/2020, napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne (§ 387 ods. 1 CSP) a žalovanému 1/ priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (§ 396 ods. 1 v spojení s § 255 a § 262 CSP), žalovaným 2/ a 3/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považoval za dostatočne odôvodnené a vecne správne. K odvolacím námietkam uviedol, že ak by žalobca formuloval žalobný petit tak, že žiada určiť, že jeho otec bol v čase smrti vlastníkom sporných nehnuteľností, bolo by možné z obsahu žaloby vyvodiť, že fakticky žiada o určenie, že sporné nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiteľovi. Žalobca sa však zároveň domáhal určenia, že je jediným nástupcom do práv a povinností, ktorých vlastníkom bol v čase smrti neb. S. V. Na takomto určení ale už nemôže mať žalobca naliehavý právny záujem, pretože v civilnom sporovom konaní nie je možné určovacou žalobou rozhodnúť, kto je dedičom po zomrelom. Okruh dedičov zisťuje súd prostredníctvom povereného notára v rámci dedičského konania a zároveň rozhoduje o dedičstve uznesením, ktorým potvrdzuje nadobudnutie dedičstva (§ 203 ods. 1 CSP). V určovacom spore majú dedičia postavenie tzv. nútených procesných spoločníkov podľa § 78 ods. 1 CSP. Konania o žalobe týkajúcej sa veci patriacej do dedičstva sa preto musia zúčastniť buď ako žalobcovia alebo ako žalovaní, inak nie je daná vecná legitímácia žalobcu v takomto spore. Určiť okruh strán sporu môže iba žalobca, súd nemôže v danom prípade odstraňovať neoznačenie všetkých dedičov v rámci nedostatku procesných podmienok, ako sa mylne domnieva žalobca. Nedostatok vecnej legitímácie totiž nie je procesnou podmienkou ani dôvodom pre zastavenie konania.

2.1. Súd prvej inštancie postupoval správne, keď v rámci predbežného právneho posúdenia podľa § 181 ods. 2 CSP na pojednávaní dňa 9. októbra 2019 poukázal na nedostatok vecnej legitímácie žalobcu v spore. Reakciou žalobcu na to bol návrh na prerušenie konania do objasnenia otcovstva S. V. k pani E.. Odvolací súd považoval za správne aj rozhodnutie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu žalobcu na prerušenie konania z dôvodu, že otcovstvo právneho predchodcu žalobcu k pani E. vyplývalo z rodného listu a nebolo žiadnym relevantným dôkazom vyvrátené. V čase rozhodnutia súdu prvej inštancie ani nebolo vedené žiadne konanie, v ktorom by sa riešila otázka otcovstva. Odvolací súd nezistil existenciu žalobcom namietanej prekážky litispendencie, nakoľko zapísanie podanej určovacej žaloby do registra bolo v súlade s rozvrhom práce a konanie o neodkladnom opatrení nie je konaním o tom istom spore, v ktorom sa určuje, že vec patrí do dedičstva. Odvolací súd uzavrel, že ani zápisom žaloby pod inú spisovú značku než v prípade neodkladného opatrenia nedošlo k odňatiu žalobcu zákonnému sudcovi, vec bola správne zapísaná pod novú spisovú značku a rozhodovala o nej zákonná sudkyňa, ktorej bola pridelená elektronickou podateľňou.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie s poukazom na ustanovenie § 420 písm. e) CSP, pretože podľa jeho názoru súd bol nesprávne obsadený. Okresný súd Levice uznesením z 27. októbra 2017 č.k. 5C/46/2017-30 na návrh žalobcu nariadil neodkladné opatrenie tak, že žalovanému 1/ uložil povinnosť zdržať sa vykonania právnych úkonov zakladajúcich zmenu v osobe vlastníka, ako aj právnych úkonov, ktorými by zaťažil nehnuteľnosť. Zároveň súd uložil žalobcovi, aby do 30 dní odo dňa doručenia uznesenia podal proti žalovanému žalobu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Žalobca si túto povinnosť splnil a žalobu podal. S poukazom na ustanovenie § 336 ods. 3 CSP tak podľa dovolateľa vznikla súdu prvej inštancie povinnosť zaevidovať takúto žalobu pod tou istou spisovou značkou ako predbežné opatrenie; keďže sudca musí skontrolovať, či došlo zo strany žalobcu k splneniu povinnosti podania žaloby vo veci samej. Krajský súd v Nitre na odvolanie žalovaného nariadené neodkladné opatrenie následne zmenil tak, že návrh žalobcu zamietol. Ak by súd prvej inštancie bol žalobu vo veci samej zaevidoval pod sp.zn. 5C/46/2017 tak ako to uviedol na žalobe, mohol sudca, ktorý rozhodoval o neodkladnom opatrení, po zamietnutí jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia krajským súdom vo veci konať a následne rozhodnúť. Zákonnému sudcovi bola táto možnosť procesným pochybením Okresného súdu Levice odopretá a vo veci rozhodoval sudca, ktorého konanie začalo neskôr. Podľa § 168 ods. 1 a § 178 ods. 2 vyhlášky MS SR č. 543/2005 Z.z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné súdy, krajské súdy, Špeciálny súd a vojenské súdy (ďalej len „Spravovací a kancelársky poriadok“) mala byť jeho žaloba o určenie vlastníckeho práva pridelená k spisu sp.zn. 5C/46/2017 ako podanie k existujúcemu konaniu a nie zaevidovaná ako nové podanie pod novou spisovou značkou. Súd mal následne v konaní aplikovať ustanovenie § 166 ods. 1 CSP a spojiť na spoločné konanie veci vedené pod sp.zn. 5C/46/2017 a sp.zn. 7C/109/2017, nakoľko išlo o totožných účastníkov konania, predmet sporu aj skutkový základ a vo veci mal rozhodovať sudca, u ktorého konanie začalo skôr. Dôsledkom nesprávneho postupu súdu prvej inštancie v rozpore s ustanovením § 166 ods. 1 CSP tak došlo zároveň k porušeniu procesného ustanovenia § 159 CSP a k založeniu prekážky listispendencie. Navrhol, aby dovolací súd zmenil rozhodnutia oboch súdov nižších inštancií, alternatívne zrušil obe rozhodnutia a vec vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalovaný 1/ sa k dovolaniu nevyjadril. Žalovaní 2/, 3/ vo vyjadrení k dovolaniu uviedli, že žaloba vo veci samej bola pridelená v súlade s rozvrhom práce Okresného súdu Levice pre rok 2017 zákonnému sudcovi. Žalobcove právo na zákonného sudcu preto nebolo porušené. Navrhli, aby dovolací súd zamietol podané dovolanie a priznal im nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba ako neprípustné odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolateľ prípustnosť podaného dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. e) CSP.

8. Právo na zákonného sudcu je zaručené v čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého nemožno nikoho odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon. Uvedený ústavný príkaz predstavuje pre každú stranu sporu (účastníka konania) rovnakú záruku, že na rozhodovanie o jeho veci sú povolávané súdy a sudcovia podľa vopred vybraných zásad (procesných pravidiel).

9. Princíp nebyť odňatý zákonnému sudcovi je v civilnom sporovom konaní premietnutý aj do ustanovenia § 420 písm. e) CSP. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd. Súdna prax je pritom jednotná v tom, že súd treba považovať za nesprávne obsadený aj vtedy, ak nekoná zákonný sudca.

10. Koho treba považovať za zákonného sudcu a akým spôsobom možno vykonať jeho zmenu upravuje ustanovenie § 3 ods. 3 a ods. 4 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), podľa ktorého zákonný sudca je sudca, ktorý vykonáva funkciu sudcu na príslušnom súde a bol určený v súlade so zákonom a s rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie o prejednávanej veci. Ak súd rozhoduje v senáte, zákonnými sudcami sú všetci sudcovia určení podľa rozvrhu práce na konanie a rozhodovanie v senáte. Zmenu v osobe zákonného sudcu možno vykonať len v súlade so zákonom a s rozvrhom práce.

11. Ústavný súd opakovane judikuje, že za zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy je zásadne potrebné považovať toho, kto bol určený na prejednanie rozhodnutie veci v súlade s rozvrhom práce súdu (napr. I. ÚS 52/97, II. ÚS 47/99, II. ÚS 118/02, III. ÚS 46/04, III. ÚS 46/2012, IV. ÚS 161/08). Ústavný súd pojem zákonného sudcu vykladá tak, že ním je sudca, ktorý bol pridelený na výkon funkcie na súd toho stupňa súdnej moci, ktorý je vecne a miestne príslušný rozhodnúť za predpokladu, že podľa rozvrhu práce ide o sudcu oprávneného konať a rozhodnúť určitý druh súdnej agendy. Je nutné dodať, že tu nejde o rozvrh práce bez ďalšieho, ale rozvrh práce súladný so zákonom a nadzákonnými normami.

12. Okrem procesných pravidiel určovania príslušnosti súdov a ich obsadenia je teda súčasťou základného práva na zákonného sudcu aj zásada prideľovania súdnej agendy sudcom (splňajúcim uvedené predpoklady) a určenia zloženia senátov na základe pravidiel obsiahnutých v rozvrhu práce tak, aby bola zachovaná zásada pevného prideľovania súdnej agendy a aby bol vylúčený pre rôzne dôvody a rozličné účely výber súdov a sudcov „ad hoc“. Ak teda sudca bude určený v rozpore s rozvrhom práce alebo síce v súlade s ním, ale na základe takého jeho pravidla (opatrenia), ktoré odporuje zákonu, právo na zákonného sudcu vyplývajúce z čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky sa nerešpektuje a v takomto prípade treba súd považovať v zmysle § 420 písm. e) CSP za nesprávne obsadený.

13. Dovolací súd preto predovšetkým skúmal, či spor prejednávajúca sudkyňa JUDr. Mária Červenáková na súde prvej inštancie bola v danej veci určená v súlade s rozvrhom práce a teda, či súd (ne)bol správne obsadený.

14. Podľa § 50 ods. 1 zákona o súdoch na účely tohto zákona sa rozvrhom práce rozumie akt riadenia predsedu súdu, ktorým sa riadi organizácia práce súdu pri zabezpečovaní výkonu súdnictva na príslušný kalendárny rok.

Podľa § 50 ods. 2 písm. a/ zákona o súdoch rozvrh práce obsahuje určenie senátov, samosudcov, súdnych úradníkov a notárov poverených vybavovaním jednotlivých druhov vecí, ktoré došli na súd.

Podľa § 51 ods. 1 zákona o súdoch ak tento zákon neustanovuje inak, veci určené podľa predmetu konania sa v súlade s rozvrhom práce prideľujú jednotlivým senátom alebo samosudcom náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených ministerstvom tak, aby bola vylúčená možnosť ovplyvňovania prideľovania vecí. Súdnym úradníkom sa prideľujú veci podľa rozvrhu práce tak, aby sa zabezpečilo ich rovnomerné zaťaženie a riadny chod súdu.

15. Podľa bodu 3 Pravidiel určenia zákonného sudcu, Spr. 1147/16 Rozvrhu práce Okresného súdu Levice na rok 2017, pokiaľ rozvrh práce neurčuje inak, uskutoční sa prideľovanie vecí v zmysle § 51 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. náhodným výberom pomocou technických prostriedkov schválených ministerstvom tak, aby bola vylúčená možnosť ovplyvňovania prideľovania vecí (ďalej len „náhodným výberom“).

Podľa bodu 4 Pravidiel určenia zákonného sudcu, všetky podania adresované tunajšiemu súdu musia byť podateľňou prijaté, opatrené podacou pečiatkou, ktorá obsahuje označenie súdu, dátum, čas v rozsahu hodina a minúta, kedy tieto došli, či boli doručené osobne alebo poštou. Nápad rovnakého rozsahu je do 16 jednotlivých senátov prideľovaný sudcom v súlade s Rozvrhom práce na rok 2017, náhodným výberom prostredníctvom generátora elektronickej podateľne.

16. Podľa § 96 ods. 1 CSP, podanie sa zapisuje do súdneho registra.

Podľa § 96 ods. 2 CSP, všetky písomnosti, ktoré sa vzťahujú na to isté konanie, tvoria súdny spis. Podľa ods. 3 CSP podrobnosti o vedení súdneho spisu a súdneho registra ustanoví všeobecne záväzný predpis, ktorý vydá Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „MS SR“).

Podľa § 123 ods. 1 CSP, podanie je úkon určený súdu.

Podľa § 123 ods. 2 CSP, podanie vo veci samej je najmä žaloba, vzájomná žaloba, zmena žaloby, späťvzatie žaloby, odpor, odvolanie, dovolanie, a ak to z povahy veci vyplýva, aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia.

17. Podľa § 168 ods. 1 vyhlášky MS SR č. 543/2005 Z.z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenské sudy (ďalej len „Spravovací poriadok“), všetky písomnosti, ktoré sa vzťahujú na tú istú vec, najmä podania, zápisnice, záznamy, rozhodnutia, tvoria súdny spis.

Podľa § 168 ods. 2 cit. vyhlášky, súdny spis sa zakladá v podateľni súdu po prijatí podania, ktorým sa dáva podnet na začatie konania zaznamenaním tohto podania v aplikácii a vytlačením spisového obalu, do ktorého podateľňa založí podanie a potvrdenie o prijatí podania; ak ide o podania podľa § 130 ods. 3, súdny spis založí asistent príslušného súdneho oddelenia.

18. Zákon o súdoch (viď § 51) a ani Spravovací poriadok (viď § 152) nemajú osobitné ustanovenia o spôsobe prideľovania vecí v prípade žaloby vo veci samej podanej na základe povinnosti uloženej súdom v zmysle § 336 ods. 1 CSP po nariadení neodkladného opatrenia. Z Pravidiel určenia zákonného sudcu Spr. 1147/16 Rozvrhu práce Okresného súdu Levice na rok 2017 v znení účinnom v čase napadnutia žaloby vyplýva, že prideľovanie žaloby vo veci samej sudcovi po nariadení neodkladného opatrenia súdom pred začatím konania vo veci samej sa neriadilo žiadnou špeciálnou úpravou a preto sa aj v tomto prípade postupovalo v zmysle bodu 3 všeobecných zásad prideľovania vecí, t.j. vec bola pridelená náhodným výberom v zmysle § 51 ods. 1 zákona o súdoch pomocou technických prostriedkov schválených ministerstvom, a to bez ohľadu na existenciu predchádzajúceho konania o nariadenie neodkladného opatrenia pred začatím konania a spôsobu jeho skončenia.

19. Keďže zákonná ani podzákonná úprava prideľovania vecí sudcom a rovnako ani rozvrh práce Okresného súdu Levice na rok 2017 neupravovali žiadne osobitné pravidlá pre pridelenie vecí v prípade návrhu na začatie konania po rozhodnutí o nariadení neodkladného opatrenia (s výnimkou neodkladných opatrení podľa § 325 ods. 2 písm. e) CSP), k prideleniu žaloby vo veci samej došlo správne podľa všeobecných zásad v zmysle bodu 3 pravidiel určenia zákonného sudcu Rozvrhu práce Okresného súdu Levice na rok 2017. Žaloba tak bola v súlade so zákonom a rozvrhom práce pridelená náhodným výberom pomocou technických prostriedkov v spojení s tabuľkovou časťou rozvrhu práce pre občiansko-právny úsek, v ktorej sú určené sudcovia vykonávajúci takúto agendu a pomer, v akom sa im prideľuje nápad vecí, sudkyňi JUDr. Márii Červenákovéj, ktorá tak bola zákonnou sudkyňou pre prejednanie a rozhodnutie v tomto spore.

20. Presvedčenie dovolateľa, že súd prvej inštancie bol nesprávne obsadený, bolo založené na jeho názore, že návrh vo veci samej (žaloba) podaný v nadväznosti na splnenie povinnosti uloženej súdom v uznesení o nariadení neodkladného opatrenia pred začatím konania, treba považovať za podanie, resp. písomnosť vzťahujúcu sa na tú istú vec, teda na konanie o nariadenie neodkladného opatrenia. Uvedený názor je však nesprávny, vychádzajúci z tej skutočnosti, že dovolateľ si v tomto prípade zamieňa inštitút návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podaného pred začatím konania vo veci samej a počas konania vo veci samej, ktoré treba dôsledne odlišovať z hľadiska ich vzťahu ku konaniu vo veci samej. Podaním, ktorým sa v tomto prípade začalo konanie o nariadenie neodkladného opatrenia pod sp.zn. 5C/46/2017, bol návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia podaný pred začatím konania, ktorý nebol spojený so žalobou vo veci samej a ani nebol podaný v prebiehajúcom súdnom konaní o veci samej. To znamená, že v zmysle § 123 ods. 2 CSP išlo o podanie vo veci samej vyvolávajúce samostatné a nezávislé konanie o takomto návrhu a nie konanie o veci samej. Pokiaľ by naopak skôr začalo konanie o žalobe, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia by bol považovaný za podanie v zmysle § 123 ods. 1 CSP ako podanie v tej istej veci vzťahujúcej sa ku konaniu o žalobe bez toho, aby sa ním začalo samostatné konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyžadujúce si novú

spisovú značku a bolo by založené do spisu o veci samej. Aj preto bol ďalší návrh dovolateľa na nariadenie neodkladného opatrenia podaný v čase prebiehajúceho konania o veci samej (hoci zaevidovaný pod novou spisovou značkou) následne spojený na spoločné konanie s vecou samou v zmysle § 166 ods. 1 CSP.

21. Z ustanovenia § 336 ods. 3 CSP nevyplýva súdu žiadna povinnosť vo vzťahu k evidovaniu žaloby podanej na základe uloženej povinnosti v nariadenom neodkladnom opatrení. Spôsob zapisovania a prideľovania vecí zákonnému sudcovi je normatívne upravený výlučne zákonom o súdoch, Spravovacím poriadkom a rozvrhom práce príslušného súdu. Kontrola splnenia povinnosti strany sporu podať žalobu vo veci samej zo strany zákonného sudcu v konaní o nariadenom neodkladnom opatrení v zmysle § 336 ods. 3 CSP je zabezpečená vnútorným systémom evidencie a registratúry spisov a podaní na príslušnom súde a jej dôsledkom nie je dovolateľom naznačovaná povinnosť súdu prideľovať žalobu vo veci samej k spisu vo veci nariadenia neodkladného opatrenia pred začatím konania.

22. Predmetom konania vo veci sp.zn. 5C/46/2017 sa tak stal iba návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, o ktorom aj bolo rozhodnuté. Návrh vo veci samej, teda žaloba hoci podaná na základe povinnosti uloženej súdom v rámci konania o neodkladnom opatrení, už nie je podaním vzťahujúcim sa ku konaniu o nariadenie neodkladného opatrenia, ako sa mylne domnieva dovolateľ, ale ide o nové podanie vo veci samej, vyvolávajúce samostatné sporové konanie, ktorému je potrebné prideliť novú spisovú značku v zmysle zásad rozvrhu práce príslušného súdu. Podaním v tej istej veci by sa rozumelo napríklad odvolanie, dovolanie, späťvzatie a iné procesné úkony, ktoré by sa priamo dotýkali predmetu daného konania o nariadenie neodkladného opatrenia, strán sporu či procesných podmienok. Konanie o nariadenie neodkladného opatrenia pred začatím konania sa tak ukončí právoplatným rozhodnutím súdu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Inými slovami, podaním samotnej žaloby vo veci samej nedochádza k následnému pokračovaniu konania o neodkladnom opatrení, pretože žaloba smeruje ku konečnému meritórному usporiadaniu vzťahov medzi stranami sporu, kým rozhodnutie o návrhu na neodkladné opatrenie predstavovalo v danom prípade len dočasné rozhodnutie.

23. Na základe vyššie uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že spôsob, akým bol v danom prípade predmetný spor pridelený vec prejednávajúcej sudkyňi, nevybočuje z rámca rozvrhu práce Okresného súdu Levice platného v čase, kedy jej bola vec pridelená, resp. z rámca zákona o súdoch a Spravovacieho poriadku, a teda nebolo porušené právo dovolateľa na zákonného sudcu. Prípustnosť dovolania preto z ustanovenia § 420 písm. e) CSP nevyplýva.

24. V nadväznosti na námietku nesprávne obsadeného súdu dovolateľ ďalej tvrdil, že súd mal v konaní aplikovať ustanovenie § 166 ods. 1 CSP a spojiť na spoločné konanie veci vedené pod sp.zn. 5C/46/2017 a sp.zn. 7C/109/2017, nakoľko vo veciach išlo o totožných účastníkov konania, predmet sporu aj skutkový základ a vo veci mal rozhodovať sudca, u ktorého konanie začalo skôr. V dôsledku porušenia ustanovenia § 166 ods. 1 CSP súdom prvej inštancie tak podľa názoru dovolateľa došlo k založeniu prekážky litispendencie v zmysle ustanovenia § 159 CSP.

25. Uvedenú námietku, i keď ju dovolateľ zahrnul pod argumentáciu prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. e) CSP, posúdil dovolací súd z hľadiska obsahového (§ 124 ods. 1 CSP) ako námietku vady zmätočnosti spadajúcu pod ustanovenie § 420 písm. f) CSP, ktorej existenciu však nezistil.

26. Aplikácia ustanovenia § 166 ods. 1 CSP neprichádzala v prejednávanej veci do úvahy z dôvodu, že v skôr začatej veci sp.zn. 5C/46/2017 išlo o konanie vo veci návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia pred začatím konania, pričom ako dovolateľ uvádza, v čase podania samotnej žaloby pod sp.zn. 7C/109/2017 bolo už uznesenie súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia z 27. októbra 2017 č.k. 5C/46/2017-30 napadnuté opravným prostriedkom, o ktorom rozhodoval odvolací súd s konečnou platnosťou. V dôsledku tejto skutočnosti by spojenie vecí v zmysle § 166 ods. 1 CSP odporovalo zásade hospodárnosti konania, ktorú toto ustanovenie zakotvilo ako obligatórnu podmienku pre spojenie vecí. Navyše po právoplatnom skončení konania o neodkladnom opatrení by muselo opätovne dôjsť k vylúčeniu veci samej na samostatné konanie v zmysle § 166 ods. 2 CSP. Uvedený

postup by tak nezodpovedal ani zásade rýchleho a hospodárneho prejednanía vecí súdom bez zbytočných prieťahov v zmysle zásady čl. 17 Civilného sporového poriadku.

27. Pokiaľ ide o námietku existencie prekážky litispendencie (§ 159 CSP), táto námietka je nedôvodná, nakoľko návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia v konaní sp.zn. 5C/46/2017 sa žalobca domáhal dočasnej úpravy pomerov strán sporu spočívajúcej v povinnosti žalovaného zdržať sa právnych úkonov zakladajúcich zmenu v osobe vlastníka, ako aj právnych úkonov, ktorými by zaťažil nehnuteľnosť; kým v konaní o veci samej vedenej pod sp.zn. 7C/109/2017 sa domáhal určenia vlastníckeho práva svojho právneho predchodcu k predmetným nehnuteľnostiam, do ktorého práv a povinností nastúpil žalobca. Je teda celkom zrejmé, že nešlo o tú istú vec, keď obe konania majú odlišný charakter z hľadiska svojich právnych následkov, ako aj z hľadiska samotného predmetu konania - žalobného petitu, teda toho, čoho sa žalobca v týchto konaniach domáhal. Skutočnosť, že tieto konania spolu vecne súviseli, nezakladá prekážku litispendencie v zmysle ustanovenia § 159 CSP. Zároveň je nutné podotknúť, že aplikácia ustanovenia § 166 ods. 1 CSP a zároveň ustanovenia § 159 CSP tak, ako ju prezentuje dovolateľ, sa logicky vzájomne vylučuje, keďže existencia prekážky skôr začatého konania bráni ďalšiemu pokračovaniu v konaní, preto spojenie dvoch tých istých konaní podľa § 166 ods. 1 CSP by ani neprichádzalo do úvahy.

28. Dovolací súd uzatvára, že nezistil ani existenciu vady zmätočnosti konania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP.

29. Na základe vyššie uvedeného najvyšší súd dovolanie žalobcu odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako procesne neprípustné.

30. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP tak, že žalovanému 1/ ich náhradu nepriznal, pretože aj keď výsledok dovolacieho konania obdobný jeho zastaveniu zavinil žalobca (§ 256 ods. 1 CSP), žalovanému žiadne preukázané trovy dovolacieho konania nevznikli (R 72/2018). Vo vzťahu k žalovaným 2/ a 3/ o trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 255 ods. 1 CSP.

31. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.